

OCENA URESNIČEVANJA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK ZA OBDOBJE 1976—1980 V LETU 1977

UVOD

Srednjeročni družbeni plan občine Vič-Rudnik je bil sprejet v juniju 1976. leta v pogojih intenzivnega prilagajanja gospodarstva in celotne družbe ustanovljen s določilom. Vsakoletno spremljanje njegovega izvajanja bi moralo dati pregled nad gospodarskimi gibanji v občini in omogočilo narediti oceno vključevanja združenega dela v načrtane smernice.

V letošnjem letu je zaradi vrste sprememb na področju statističnega zajemanja podatkov ter na področju ugotavljanja in delitve celotnega dohodka primerjanje zelo oteženo. Zato je bila ocena narejena na podlagi prilagojenih podatkov za gospodarstvo občine in za industrijo, medtem ko po dejavnostih, zaradi številnih prehodov delovnih organizacij iz ene v drugo dejavnost, do katere je prišlo z novo nomenklaturjo, podrobnejših ocen ni bilo mogoče narediti. Narejena ocena je začasna in jo bo potrebno preveriti konec tekočega leta.

GOSPODARSKI RAZVOJ OBČINE

Gospodarski razvoj občine je ocenjen na podlagi podatkov o devetmesečnem poslovanju višjih organizacij, periodičnih obratov, ankete narejene med delovnimi organizacijami o blagovni menjavi in investicijski potrošnji, mesečnih statističnih poročil o proizvodnji in republiških statističnih poročil o doseženi rasti cen, življenjskih stroškov.

Po navedenih podatkih je narejena ocena izpolnjevanja plana za leto 1977:

	Plan 1977	Ocena 1977
Družbeni proizvod	4,5	7,3
Količinski obseg proizvodnje	4,3	8,3
Število zaposlenih	2,1	2,6
Produktivnost	2,5	4
Osební dohodki (realni)	1	4
Izvoz	19	18
Uvoz	9	30

Podatki kažejo, da so gospodarska gibanja v večini primerov ugodnejša od predvidenih, in da je prišlo do neizpolnjevanja predvsem tistih planskih postavk, pri katerih je bilo te tendence zaslediti že v preteklih letih.

Izredno visok porast količinskega obsega proizvodnje, ki je predvsem posledica nizke osnove v enakem obdobju lani, nadaljevanja visoke dinamike gospodarske rasti iz drugega polletja 1976, v letošnjem letu ter pospešenega vključevanja v mednarodno delitev dela, je povzročila tudi dokaj visoko rast družbenega proizvoda in produktivnosti, ki precej presega planirane stopnje rasti iz občinskega plana.

Spremljajoča neugodna gibanja pa so na področju zaposlovanja, ki presega planirano stopnjo rasti predvsem zaradi hitre rasti števila zaposlenih v negospodarstvu (4%), v katerem se večja števila zaposlenih zaradi večanja kapacitet šol in vrtcev ter porasta obsega dela v inštitutih in raziskovalnih organizacijah. Ocenjujemo, da bo porast števila zaposlenih v gospodarstvu dosegel stopnjo 1,9%, in bo predvsem posledica povečanega količinskega obsega proizvodnje in nekaterih organizacijskih sprememb v gospodarskih organizacijah iz viškega področja.

Drugo področje, v katerem se delovne organizacije ne vključujejo v planske cilje pa je uvoz blaga in repromateriala, kjer se še vedno kaže močna soodvisnost med dinamično rastjo, proizvodnjo in uvozom surovin in repromateriala ter močna vezanost in konvertibilno področje.

Kljub doseženi visoki stopnji rasti uvoza, je uvoz opreme iz konvertibilnega področja daleč pod planirano vsoto, saj je v devetmesečju plan dosežen le 40%. Zaradi pomanjkanja sredstev in upočasnjene stopnje uvoza, je zavrtja modernizacija proizvodnih zmogljivosti in vključevanje umskega dela v proizvodne procese ter se s tem postavlja tudi vprašanje dinamične gospodarske rasti v naslednjih letih srednjeročnega obdobja.

Rast realnih osebnih dohodkov je enaka doseženi za družbeno produktivnost dela, kljub temu da je planirano, da se bo gibala za nekaj več kot eno indeksno točko pod njo. Osební dohodki se še vedno ne oblikujejo v zadostni odvisnosti od količine in kvalitete dela ter povezavo z ustvarjenim dohodkom.

Iz navedenih podatkov lahko ocenimo, da so pozitivni premiki v rasti družbenega proizvoda bolj posledica rasti količinskega obsega proizvodnje kot kvalitativnih premikov v gospodarjenju.

V letošnjem letu je potekala živahna dejavnost na področju samoupravne organiziranosti združenega dela v organizacijah, ki tega še niso izvedle in tudi v tistih, v katerih je bil ta proces že izveden, pa so se jim spremenili pogoji poslovanja. Tako je prišlo do sprememb v samoupravni organiziranosti: Ljubljanskih opekarn, Ljubljanskih mlekar, Gozdnega gospodarstva, Mercatorja, v pripravi pa je v Žičnici.

Kljub naštetim spremembam proces ni potekal v zaželenem obsegu in ni zajel vseh predvidenih delovnih organizacij (IGO, Utensilia, Gostinsko podjetje Vič).

Ocena izpolnjevanja srednjeročnega plana v letih 1976—1977

— Realne stopnje rasti v %

Ocena izpolnjevanja srednjeročnega plana v letih 1976—1977

— Realne stopnje rasti v %

	Realizacija 1976	Ocena 1977	Plan 1977	Ocena Ø 76—77	Plan Ø 76—80
Družbeni proizvod	2	7,3	4,5	4,6	5,8
Količinski obseg proizvod.	2,5	8,7	4,3	5,6	6,6
Število zaposlenih	3	2,6	2,1	2,8	2,1
Produktivnost	—1	4	2,5	1,5	3,6
Realni osebni dohodki	2,5	4	1	3,2	2,6
Izvoz	7	18	19,2	12,5	19,2
Uvoz	—30	30	9,5	Ø	9,5

Analiza gospodarskih gibanj v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja kaže, da se dosežene stopnje realne rasti družbenega proizvoda in količinskega obsega proizvodnje gibljejo v okviru planiranih, saj je predvideno, da bosta v prvih dveh planskih letih zastajali za 1—2 indeksne točke za planirano povprečno stopnjo rasti v srednjeročnem obdobju.

Ocenjujemo, da so zelo ugodni rezultati tudi na področju uvoza, vendar dosežena stopnja rasti v letošnjem letu kaže, da so nizek vrednostni obseg uvoza povzročili predvsem administrativni ukrepi na tem področju in se je bati večjega porasta v naslednjih planskih letih.

Rast števila zaposlenih in produktivnosti je tudi izven planiranih stopenj, vendar se približujejo le-tim, medtem ko se osebni dohodki v obeh letih gibljejo avtonomno — brez prave povezave z doseženimi rezultati dela.

Planirana rast izvoza, kljub zelo ugodnim rezultatom v letošnjem letu, precej zaostaja za planirano rastjo iz srednjeročnega plana, kolikor se bo vrednostni obseg izvoza večal z doseženo dinamiko, bo plan dosežen in presežen v naslednjih letih srednjeročnega obdobja.

BLAGOVNA MENJAVA S TUJINO

Planski cilji:

— doseči povprečno realno letno 19% stopnjo rasti izvoza in sicer predvsem z rastjo izvoza proizvodov višje stopnje predelave na trg dežel v razvoju in na klirinško področje,

— doseči povprečno realno letno 9% stopnjo rasti uvoza in sicer predvsem z rastjo uvoza iz trga dežel v razvoju in klirinškega področja in s tem zmanjšati uvozno odvisnost od konvertibilnega področja,

— pokriti uvoz z izvozom.

Viške gospodarske organizacije so planirale povečati blagovno menjavo v letu 1977 v primerjavi z doseženo v preteklem letu za 43,2%. Planirano povečanje bi dosegle predvsem s porastom uvoza za 65%, medtem ko je planirana (nominalna) stopnja izvoza 21%.

Izvozni plani višjih gospodarskih organizacij so zelo ugodni, saj

je planirano predvsem povečanje izvoza proizvodov višje stopnje predelave na klirinško področje in na trg dežel v razvoju, medtem ko uvozni plani kažejo, da se v letošnjem letu ni bistveno spremenila uvozna usmeritev delovnih organizacij, saj se bo povečal predvsem uvoz opreme in repromateriala s konvertibilnega področja.

— v 000 USA \$
— v tekočih cenah

1. Blagovna menjava in pokrivanja uvoza z izvozom

	Doseženo v l. 1976	Plan 1977	Indeks
Blagovna menjava	29024	41559	143,2
— izvoz	14588	17705	121
— uvoz	14436	23854	165,2
Suficit oziroma deficit	+152	-6149	—
Stopnja pokrivanja uvoza z izvozom v %	101	74	

2. Blagovna menjava po regionalnih področjih

	Doseženo v l. 1976	Plan 1977	Izvoz	
			Struktura %	Indeks
— konvertibilno področje	4708	5403	31	115
— kliring	3020	4393	25	145
— dežele v razvoju	6860	7908	34	115

3. Blagovna menjava po namenu potrošnje

	Doseženo v l. 1976	Plan 1977	Izvoz	
			Struktura %	Indeks
— reprodukcijski material	3113	3151	18	101
— oprema	1491	2309	13	155
— storitve in ostalo	9984	12246	69	123

4. Blagovna menjava

	Doseženo v l. 1976	Plan 1977	Izvoz	
			Struktura %	Indeks
— industrija	13165	16595	94	126,1
— kmetijstvo	626	478	3	76,4
— gozdarstvo	235	29	—	12,3
— trgovina	460	552	3	120
— obrt in storitve	100	50	—	50

5. Blagovna menjava po regionalnih področjih

	Doseženo v l. 1976	Plan 1977	Uvoz	
			Struktura %	Indeks
— konvertibilno področje	14002	23395	98	167
— kliring	434	460	2	105,9
— dežele v razvoju	—	—	—	—

6. Blagovna menjava po namenu potrošnje

	Doseženo v l. 1976	Plan 1977	Uvoz	
			Struktura %	Indeks
— reprodukcijski material	14239	14239	92	153,8
— oprema	192	1864	7	970
— storitve in ostalo	5	78	1	—

7. Blagovna menjava

	Doseženo v l. 1976	Plan 1977	Uvoz	
			Struktura %	Indeks
— industrija	14386	23584	99	165,8
— kmetijstvo	36	254	1	705,6
— gozdarstvo	14	17	—	121,4
— trgovina	—	—	—	—
— obrt in storitve	—	—	—	—

Ocena izpolnjevanja plana blagovne menjave narejena na podlagi ankete, s katero so bile zajete vse gospodarske organizacije, kaže, da bo do planirane vrednosti v izvozu malenkostno presežene, medtem ko bo vrednost uvoza za okoli 5% nižja od planirane, in da bo prišlo do določenih sprememb pri izvozu in uvozni orientaciji, saj je plan izvoza na trg dežel v razvoju že presežen, medtem ko je uvoženo precej manj opreme kot je bilo planirano.

Ob upoštevanju rasti izvoznih in uvoznih cen, dinamike izvoza in uvoza ter izpolnjevanja plana blagovne menjave ocenjujemo:

— da se bo občinsko gospodarstvo z doseženo 18% stopnjo realne rasti izvoza uspešno vključilo v planirane poprečne letne stopnje rasti iz občinskega srednjeročnega plana,

— da se bodo viške delovne organizacije uspešno vključile v planirane cilje tudi v izvozni usmeritvi po regionalnih področjih in

glede izvoza blaga višjih stopenj predelave,

— da bo dosežena realna stopnja uvoza 30 % visoko preseгла planirano iz srednjeročnega plana,

— da se ne bo v skladu s planskimi predvidevanji zmanjšala uvozna odvisnost od konvertibilnega področja in povečal uvoz iz ostalih trgov,

— da bo viška občina, ki je v preteklem letu v celoti pokrivala uvoz z izvozom, v letošnjem dosegla le 74 % pokrivanja in ne bo dosegla planskih ciljev.

INVESTICIJSKA POTROŠNJA

Plan investicij za tekoče leto je zelo visok, saj je planirani znesek 659.970 tisoč dinarjev za 1,7 x višji od ustvarjenih investicij v preteklem letu. Tako velika nihanja v vrednosti doseženih investicij po letih je značilna za majhna gospodarstva — kot je občinsko — kjer že dograditev enega večjega objekta zelo dvigne nivo izvršenih investicij nad raven, doseženo v preteklem obdobju. V letošnjem letu pa se je vlagalo v vrste večjih investicijskih objektov kot so: Iskra—TOZD Elektrooptika—izgradnja centra za elektrooptiko, Tobačna tovarna — TOZD Proizvodnja - izgradnja novega proizvodnega objekta, Savske elektrarne - začetek prve faze izgradnje daljnovoda ipd.

Na področju investicijske potrošnje je bila dogovorjena naslednja usmeritev:

— postopno uvajanje strukturnih premikov v investicijah v korist dogovorjenih prednostnih panog, ki so za viško občino kovinska, kemična in lesnopredelovalna industrija,

— pospešeno vlaganje v modernizacijo in avtomatizacijo proizvodnih procesov,

— večanja deleža investicijske potrošnje v doseženem družbenem proizvodu gospodarstva občine, ki bo predvidoma 23,5.

Na podlagi podatkov o investicijskih vlaganjih v prvih devetih mesecih letošnjega leta, dobljene z izvršeno anketo med viškimi gospodarskimi organizacijami, je ugotovljeno, da je plan investicij izvršen v analiziranem obdobju 68 %, ter da bo glede na doseženo in planirano dinamiko vlaganj do konca leta skoraj v celoti izvršen.

V izpolnjevanje planov investicij so se posamezne delovne organizacije — nosilci razvoja na našem področju — vključili tako: Iskra—Elektrooptika 135 %, Hoja 36 %, Ilirija-Vedrog 16, Tobačna tovarna 90 % itd.

Ocenjujemo, da bodo letošnja visoka investicijska vlaganja omogočila doseči višjo udeležbo investicijskih vlaganj v družbenem proizvodu gospodarstva kot je bilo planirano, saj bo dosežena v višini 27 %. Dosežena bo zelo ugodna struktura vlaganj, saj bo večino sredstev, potrošenih za novogradnje in modernizacijo kapacitet. Od planskih nalog pa bomo odstopali na področju panožne usmeritve investicij, ker bo večino investicijskih vlaganj (50 %) v elektroindustriji in tobačni industriji, medtem ko je bilo za povečanje proizvodnje v prednostnih panogah potrošeno le 7 % vloženega zneska v analiziranem obdobju.

— v 000 din
— v tekočih cenah

Dejavnost	Plan 77 Znesek	Doseženo I—IX/77	Indeks	Struktura
1. Industrija in rudarstvo	481958	396431	82	88,7
2. Kmetijstvo	21050	1677	8	0,5
3. Gozdarstvo	6587	10735	162	2,4
4. Gradbeništvo	18123	7956	44	1,8
5. Trgovina	118919	22502	18	5,0
6. Gostinstvo	2181	365	17	—
7. Obrt	11149	6974	63	1,6
8. Komunala	—	69	—	—
GOSPODARSTVO	659967	446699	68 %	100
v tem:				
TEHNIČNA STRUKTURA				
1. Gradbena dela	51 %	65 %		
2. Oprema	49 %	35 %		
NAMEN				
1. Modernizacija, razširitev kapacitet	26 %	29 %		
2. Vzdrževanje kapacitet	10 %	2 %		
3. Nova gradnja *	64 %	69 %		

INDUSTRIJA

Na podlagi devetmesečnih podatkov o proizvodnji v viških gospodarskih organizacijah ocenjujemo, da bo dosežena stopnja rasti industrijske proizvodnje precej nižja od izračunane za polletje in tretje četrtletje, da pa bo visoko preseгла planirano za viško industrijo.

	Realne stopnje rasti — v %	
	Plan 1977	Ocena 1977
— družbeni proizvod	4,4	8,7
— število zaposlenih	1,7	1,9
— produktivnost	2,8	6

Dosežena stopnja rasti proizvodnje je predvsem posledica oživitve gospodarske aktivnosti tako na domačem kot tujem tržišču in vpliva na visoko rast družbenega proizvoda in produktivnosti.

Na viškem področju je vrsto podjetij, ki bodo za 1-5 — 1-3 ali celo več presegle lanskoletno proizvodnjo (Tovil, Iskra—Elektrooptika, Silvaprodukt, Alu-Pluto-Plastika, Tiskarna Ljubljana, KIP), v drugih pa bo stagnirala ali pa bo celo padla pod lanskoletno raven.

Rast števila zaposlenih je malenkostno preseгла planirano stopnjo, vendar zasledimo visoko rast zaposlovanja le v delovnih organizacijah z visoko stopnjo rasti proizvodnje.

V letošnjem letu bodo doseženi zelo ugodni finančni rezultati, povečala se bo akumulativnost in reproduktivna sposobnost gospodarstva, in omogočila delovnim organizacijam večje združevanje sredstev za investicije in večjo lastno udeležbo v financiranju investicij.

Veliko premalo pa so bili prisotni še drugi kvalitetni dejavniki rasti družbenega proizvoda: izboljšanje organizacije dela, sodobnejša tehnologija in opremljenost proizvodnje, boljše izkoriščanje delovnega časa in znanja ipd.

TRGOVINA

V letošnjem letu je bilo planirano povečanje trgovskih kapacitet in izboljšanje preskrbe prebivalstva s prehrabnimi artikli z izgradnjo in adaptacijo naslednjih trgovskih objektov:

— samopostrežba v stanovanjski soseski VS 4-Bonifacija; izbrana je lokacijska dokumentacija,

— adaptacija trgovine v Velikih Laščah; je izvršena,

— samopostrežba v Murglah; dana v obratovanje letos jeseni,

— začasna tržnica na Bobenčkovi ulici; v pripravi je dokumentacija,

— izdelava projekta za izgradnjo poslovnotrговskega centra na Rudniku; ni izvršeno, prenese se v naslednje leto,

— izdelava projekta za poslovnotrговski center ob Langusovi cesti; v fazi priprave dokumentacije.

Poleg tega sta odprti še novi trgovini v Riharjevi ulici in v Želimljah, do konca leta pa bo adaptirana tudi trgovina na Brezovici.

KMETIJSTVO

V tekočem letu je bila izvršena sprememba v samoupravni organiziranosti. Organizirana je Kmetijska zadruga Ljubljana, ki ima

v svoji sestavi tri temeljne organizacije: Kooperacija (prej TOZD Ljubljanskih mlekar), Grosuplje, Moste-Polje. Cilj navedene spremembe je doseči čvrstejšo proizvodno sodelovanje in s tem rast kmetijske proizvodnje.

Po podatkih gospodarskih organizacij za te dejavnosti, so vse presegle v prvih devetih mesecih plan proizvodnje, tako da bo do konca leta dosežen 3 % porast kmetijske proizvodnje v primerjavi s preteklim letom.

Vršile so se tudi planirane hidro in agro melioracije zemljišč — v Karlovcih 20—30 ha, Stranski vasi 30 ha, Črnem vrhu 20 ha in Grmadi 20 ha.

Za obravnavo pri posameznih odborih izvršnega sveta je pripravljen osnutek kmetijskega prostorskega načrta.

GOSTINSTVO

— Integracijski proces, planiran, da bo izveden v letošnjem letu, ni bil izvršen in je prednostna naloga gostinskih organizacij v prihodnjem letu.

— Pripravljena je vsa potrebna dokumentacija za začetna dela na Čadu ter pridobljeno potrebno soglasje (zaenkrat načelno) delovne organizacije PTT za prodajo dveh skladiščnih objektov in del zemljišča ob cesti na Rožnik za povečanje gostinskih kapacitet.

— Izvršena je adaptacija in razširitev gostinskih kapacitet na Turjaku in Kureščku.

— V pripravi je tudi dokumentacija, kot je bilo navedeno že v prejšnjem poglavju za izgradnjo poslovnotrgovskega centra ob Langusovi, v okviru katerega je predvidena tudi lokacija manjšega hotela.

— na osnovi študije o Rakitni Zavoda za urbanizem SRS se izdelujejo nekateri programi o razvoju Rakitne kot širšega rekreacijskega območja občine in mesta Ljubljane.

PROMET

V letu 1977 so bila predvidena naslednja vlaganja:

1. V dokončanje že začetih ali že več let programiranih investicij v lokalne ceste in mestne ulice:

— rekonstrukcija ceste Pijava gorica—Želmlje, je že pripravljena dokumentacija, k rekonstrukciji se še ni pristopilo zaradi pomanjkanja sredstev,

— cestna povezava med Opekarsko in Ižansko cesto; je v gradnji — pogodbeni rok je 30. 3. 1978,

— rekonstrukcija ceste Rašica—Rob; pripravljena je dokumentacija, k rekonstrukciji se še ni pristopilo zaradi pomanjkanja sredstev,

— rekonstrukcija ceste na Brdo; je v končni fazi,

— rekonstrukcija ceste v Mateni; pripravljena je dokumentacija, rekonstrukciji se še ni pristopilo zaradi pomanjkanja sredstev.

2. V nove investicije v lokalne ceste in mestne ulice:

— rekonstrukcija Večne poti; v gradnji,

— asfaltiranje Skapinove ulice; je končano,

— rekonstrukcija Pokljukarjeve ulice; se je zavlekla zaradi polaganja kanala in se prenese na naslednje leto,

— rekonstrukcija Riharjeve ulice od Devinske do Ceste v Mestni log; v fazi priprave dokumentacije.

3. Ter sodelovanje občine in krajevne skupnosti pri modernizaciji republiških cest po programu Republiške skupnosti za ceste:

— cesta v Tomišelj; je končana,

— cesta Vrhnika—Horjul; ni bila v letošnjem programu Republiške skupnosti za ceste in se prenese na naslednje leto.

— cesta Horjul—Šentjošt, za odpravo nevarnih ovinkov.

Predvidena je tudi zagotovitev sredstev za projektiranje:

— ceste Podpeč—Rakitna: projekt bo narejen čez zimo.

URBANIZEM

Za leto 1977 so bile določene naslednje naloge:

1. Prekvalifikacija nezazidljivih površin in to:

— za območje ob tržaški železnici v proizvodno cono,

— za območje ob Podvozni poti v površino za stanovanja,

— za območje Rakove Jelše v površino za stanovanja,

— za območje med Ižansko cesto in Jurčkovo potjo ter novo južno obvoznico v površino za stanovanja.

Za izvršitev navedene naloge je bila sklenjena pogodba med občino in LUZ za izdelavo I. faze spremembe Generalnega urba-

nističnega plana oziroma za izdelavo podrobnega žurbanističnega načrta mesta Ljubljane, rok izdelave je 22. 1. 1978.

2. Izdelava zazidalnih načrtov za:

— Kozarje; v pripravi družbeni dogovor o graditvi mestnega območja,

— Viško polje; izdelana je geodetska podlaga,

— RS 105 ob Ižanski cesti (novelacija zazidal. načrta), neizvršeno.

K izdelavi zazidalnega načrta za Kozarje in Viško polje se bo lahko pristopilo po izdelavi Podrobnega urbanističnega načrta mesta Ljubljane.

Poleg tega je bila predvidena izdelava načrta še za naslednja območja:

— VS 220-Radna; ni izvršeno,

— VS 225-Podpeč; načrt za del območja je v postopku potrditve na občini,

— VS 260-Velike Lašče; ni izvršeno,

— VS 260-Gradež; ni izvršeno,

— VS 206-Srednja vas pri Polhovem Gradcu, ni izvršena,

— ter dokumentacija za realizacijo I. faze poslovne stanovanjskega centra ob Langusovi — izdelava dokumentacije je v teku.

Zazidalni načrti za zgoraj naštetih območja niso narejeni, ker ni prišlo do končne uskladitve teženj med vsemi porabniki prostora (po podatkih Zavoda za urej. stavb. zemljišč).

Predvidene so še spremembe in dopolnitve zazidljivih površin v izvenmestnem področju, ter dokončanje zazidalnih načrtov za:

— območje RS 1 in RS 2 ob Jurčkovi poti; izdelan je programski, tehnični del zazidalnega načrta ni izdelan,

— območje VS 213-1 Horjul — po podatkih KS Horjul je zazidalni načrt v delu, predvidoma bo koncem januarja 1978,

— območje VS 245-3 Škofljica — po podatkih KS Škofljica je zazidalni načrt v delu, predvidoma bo končan do konca leta 1977.

Dokončanje skupinskih lokacijskih dokumentacij:

— za območje na Igu; je v končni fazi izdelave,

— za območje v Horjulu; je v postopku potrditve pri občini.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO

V planu so bile sledeče naloge:

— v komunalno urejanje stanovanjskih sosek VS 103-Murgle in VS 1-Trnovo.

— II. faza je v zaključni fazi, v pripravi je III. faza za Murgle, medtem ko so planirana dela za Trnovo končana,

— dokončanje vodovoda Golo; dela so v zaključni fazi, investitor je občina Vič-Rudnik,

— rekonstrukcija pokopališča Šmarje; investitorja sta KS Šmarje Sap in Škofljica, dela so v teku, predvidoma bodo dokončana v začetku prihodnjega leta,

— izgradnja vodovoda Dobropolje, investitor je komunalno podjetje Grosuplje, dela so končana.

VODNO GOSPODARSTVO

V planu so sledeče naloge:

— dokončanje regulacije mestne Gradaščice; dela so v zaključni fazi,

— pričetek sistematične regulacije Malega Grabna od izliva v Ljubljano do novega mostu čez Mali Graben; ni izvršeno, ker ni vključen v srednjeročni program vodnega gospodarstva,

— nadaljnja regulacija Gradaščice in pritokov v Polhograjskih dolomitih na najbolj ogroženih odsekih; na planiranem odseku so dela izvršena,

— urejanje glavnih odvodnikov na Barju; naloga je dolgoročna in njeno izvajanje je v teku.

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Za leto 1977 je bila planirana izgradnja 624 stanovanj po programu samoupravne stanovanjske skupnosti (občinski program predvideva izgradnjo 880 stanovanj, ker vključuje tudi gradnjo objektov v stanovanjski zadrugi Dobrova, kjer pa je bil šele v tretjem tromesečju izveden natečaj za vpis v stanovanjsko zadrugo, dela pa bodo pričela šele v naslednjih letih). V 9-mesečju je bilo dograjenih 94 stanovanj, od tega v Bonifaciji 52 (U-1) in pa v Sattnerjevi (blok — 6) 42 stanovanj, v gradnji pa je preostalih 472 stanovanj, ki naj bi bila dograjena najkasneje do maja 1978. Poleg omenjene stanovanjske graditve je bilo do IV. faze zgrajeno 58 stanovanj v Murglah. Samoupravna interesna skupnost pri gradnji stanovanj opravlja predvsem naloge v zvezi z pripravami za začetek gradnje, kot je npr. organizacija pri pridobitvi ustrezne dokumentacije,

pridobitev izvajalca dela in pa zbiranje dodatnih kreditnih finančnih sredstev.

Za sedanjo stanovanjsko izgradnjo po soseskah je pomembna predvsem ugotovitev, da potekajo istočasno z gradnjo stanovanj tudi potrebna gradbena dela na spremljajočih komunalnih in drugih objektih družbenega standarda; v ta namen je bila ustanovljena tudi interesna skupnost vseh investitorjev ki so angažirani pri graditvi na območju soseske. Na ta način bo v bodoče doseči kompletno opremljenost sosesk, ki bodo zagotavljale občanom čimbolj normalno življenje in bivanje. Program za leto 1977 v pogledu realizacije ne poteka po pričakovanjih, za kar pa obstojajo naslednji vzroki:

- v začetnem obdobju ni bilo dovolj finančnih sredstev za gradnjo, ker so samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljane precejšen obseg sredstev namenile za pomoč potresnim krajem, Kozjansko, Posočje, Tolminsko,

- komunalna neurejenost stavbnih zemljišč na eni strani, kot tudi nepravčasno pridobivanje ustreznih zemljišč za gradnjo, v zvezi z izdelavo ustreznega programa izgradnje cest in ulic v Ljubljani v srednjeročnem obdobju,

- krajevne skupnosti v svojih srednjeročnih planih razvoja niso dovolj oziroma pomanjkljivo nakazale razvoj stanovanjske graditve na svojem področju na eni strani, pa tudi precejšnje nepoznavanje posameznih krajevnih skupnosti z ustreznimi predpisi na teh področjih (z GUP z zazidalnimi načrti) na drugi strani, nasplošno je bilo v dosedanem času premalo ustvarjalnega sodelovanja med KS in stanovanjsko skupnostjo glede programiranja stanovanjske izgradnje, kar je lahko tudi ovira za nadaljnje delo, predvsem če upoštevamo, da KS v svojih srednjeročnih programih niso dovolj upoštevale prostorskega vidika planiranja, ki bi moral biti prav gotovo najbolj prisoten na tem področju.

Na področju gospodarjenja s stanovanjskimi hišami je za letošnje leto pomembno naslednje:

- programirano je skupaj 19.624 tisoč dinarjev dohodka od stanoarin za tekoče vzdrževanje je namenjeno 20 % zbranih sredstev,

- pogodbene in zakonske obveznosti so močno porastle, med zakonskimi obveznostmi se je prispevek za zaklonišča povečal od stopnje 2 % na 4 %.

- za kritje lanske letnih primanjkljajev je bilo porabljeno okoli 1.300 tisoč dinarjev,

- za investicijsko vzdrževanje je v letu 1977 na voljo glede na omenjene stroške le okoli 5.457 tisoč dinarjev sredstev, kar pa je komaj dovolj le za del potreb, ki predvidoma znašajo za investicijsko vzdrževanje v celoti blizu 20.000 tisoč dinarjev.

Za stanovanjski fond v občini je značilno, da imamo malo novega, le okoli 700 stanovanj, ostali del (4.800 stanovanj) pa je starejših in že potreben določenih obnovitvenih del, nekatere zgradbe tudi zaradi zelo nesolidne gradnje v preteklosti. Zaradi določenih intervencijskih posegov so tako majhna sredstva še bolj osiromašena, kar pomeni, da tudi v bodoče ne bo mogoče obnavljati stanovanjskega fonda v skladu s potrebami.

Dejstvo je, da dosedanje stanarine kljub relativno močnemu porastu v zadnjih dveh letih ne pokrivajo vseh stroškov, pokrivati ni mogoče niti tekočih potreb, kaj šele, da bi lahko iz zbranih sredstev vršili razširjeno reprodukcijo.

Družbena pomoč na področju stanovanjske politike v letu 1977 se kaže predvsem v tem, da je 723 družin pridobilo boljše stanovanjske pogoje oziroma si je izboljšalo svoj stanovanjski standard. Pridobitev ustreznih najemnih družbenih stanovanj je potekala tudi z določenimi zamenjavami med posameznimi prosilci stanovanjske pravice. V skladu z družbenim dogovorom o odstranjevanju barak je bilo lani podrto 19, letos pa 26 barak, 12 pa jih je še ostalo za rušenje, tako bomo v občini rešili tudi ta problem, ki je bil v preteklosti zelo prisoten in eden od zelo perečih. Z pridobitvijo novih družbenih stanovanj z ustreznimi zamenjavami in z prenosom imetnika stanovanjske pravice, je bila rešena vrsta perečih socialnih problemov. Aktivnost na tem področju v občini je bilo kot kaže doseženo stanje v skladu s pričakovanji in kaže, da smo na pravi poti, da z dosledno izpeljavo načrtov oziroma z ustrežno politiko družbene pomoči razrešimo marsikatere probleme, ki so bili še pred kratkim časom zelo odprti.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Družbene dejavnosti so sestavni in pomemben del celotne družbene reprodukcije. Na nivoju občine opravljajo svoje dejavnosti, povezane v samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje, otroško varstvo, zdravstvo, socialno skrbstvo, kulturo, telesno kulturo in skupnost za socialno varstvo, zaposlova-

nje, stanovanjsko in raziskovalno dejavnost s področja družbene dejavnosti so za leto 1977 svoje naloge usmerile v izvajanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov družbenih dejavnosti, oziroma programov SIS sprejetih na tej osnovi, z naslednjimi prioriternimi nalogami:

- na ustvarjanje pogojev za postopno izravnavanje standarda na področju vseh družbenih dejavnosti v občini, to pomeni da bi vsem občanom mogli oskrbeti čim bolj izenačene možnosti za koriščenje storitev na tem področju.

- izobraževanje kadrov in izboljšanje materialnega položaja delavcev v družbenih dejavnostih,

- racionalizacija organizacije poslovanja in zmanjšanje režijskih stroškov,

- dogovarjanje in sodelovanje SIS, DPS, KS, OZD v cilju čimbolj usklajenega dela v pogledu izvrševanja nalog oziroma uresničevanja svobodne menjave dela in uveljavljanja dohodkovnih odnosov.

Za izvajanje programov delavci združujemo sredstva iz osebnih dohodkov in dohodka TOZD ZA FINANCIRANJE TEH DEJAVNOSTI JE VELJAL DO 31. 7. 1977 zakon o začasnem financiranju skupne porabe, to je do sprejema samoupravnih sporazumov o temeljih planov družbenih dejavnosti za obdobje 1976—1980. Z sprejetjem zakona o družbenoekonomskih osnovah svobodne menjave dela, ki bo sprejet do konca leta 1977, bomo dobili pravno osnovo za dejansko in dosledno uveljavitev svobodne menjave dela in dohodkovnih odnosov.

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Zaradi zmanjšanih materialnih možnosti združenega dela za združevanje sredstev za programe družbenih dejavnosti tudi za vzgojo in izobraževanje v letu 1977 ni bilo možnosti da bi organizirala celodnevno delo v osnovni šoli na nobenem oddelku, število oddelkov podaljšanega bivanja pa se je povečalo za dva. Tako je sedaj vključeno v celodnevni osnovni šoli 16 oddelkov s 377 učenci (5 % vseh oddelkov) v oddelke podaljšanega bivanja 63 oddelkov s 1.740 učenci ali 21 % vseh oddelkov. Število zaposlenim pedagoških delavcev, ki so usposobljeni za delo, se je zmanjšalo za 17, celotno število pa za enega, na skupaj 367. Število vseh delavcev, ki delajo na osnovnih šolah, se je povečalo za 9 ali 1,45 %. Dopolnilno se je izobraževalo ob delu v letu 1977 na višjih šolah 31 in na visokih 12 pedagoških delavcev.

Omenjene in zmanjšane finančne možnosti povzročajo zaostajanje pri uresničevanju vsebine vzgojnoizobraževalnih procesov in širjenje programa, sredstva, namenjena za kritje materialnih stroškov, ne dohajajo podražitev, glede na lanski obseg je zagotovljenih le 10 % več sredstev za delo. Po finančnem načrtu občinske izobraževalne skupnosti je obseg sredstev za leto 1977 za financiranje občinskega programa in skupnih nalog na tem področju 82.845 tisoč din. Amortizacija osnovnih sredstev je krita približno 86 %. Osebnih dohodki delavcev v osnovnih šolah zaostajajo za rastjo v gospodarstvu. Poprečna stopnja rasti OD v obdobju januar—september 1977 v primerjavi z enakim obdobjem lani je znašala v osnovnem šolstvu v občini 13,7 %, poprečni OD je dosegel nivo 4.505 dinarjev. Posebna skrb v letu 1977, to je pa tudi stalna naloga, je bila namenjena štipendiranju ustreznih kadrov za pedagoški poklic. Vseh štipendistov občinske izobraževalne skupnosti je 49, od teh 29 na srednjih šolah, za pedagoški poklic, kot kažejo potrebe, ni dovolj interesa med mladimi, 1-3 vseh štipendistov, ki se izobražujejo na ustreznih strokovnih šolah je izven Ljubljane. Mladina iz mesta pa sprejema štipendije predvsem za izobraževanje na splošnih srednjih šolah, kar prav gotovo ni v skladu s cilji kadrovske politike na tem področju.

V letu 1977 je bil zgrajen s sredstvi samoprispevka I. prizidek s 6 učilnicami in telovadnico pri osnovni šoli Vlada Miklavca, s posojili občinske izobraževalne skupnosti za investicijsko vzdrževanje so bila opravljena naslednja dela:

- posodobljenje starega dela osnovne šole Vlado Miklavc, s tem so bili bistveno izboljšani pogoji dela in bolj izenačeni v obeh delih šole,

- ureditev igrišč in okolice pri osnovni šoli Horjul,
- rekonstruirana telovadnica v osnovni šoli Trnovo (nov pod),
- popolna prenova podružnične šole Turjak,
- prva faza obnove oken na osnovni šoli na Igu, zaradi slabe kvalitete in vzdrževanja.

OTROŠKO VARSTVO

V občini bo v letu 1977 v vzgojno varstveno dejavnost vključeno 2.484 predšolskih otrok, od skupaj 7.880 otrok te starosti ali 31,5 %. V primerjavi z letom 1976 je porast vključitve v VVO za 27 %. V letu 1977 se je sofinanciranje dejavnosti vzgojnovarstve-

nih organizacij preneslo iz področja skupnosti izobraževanja v področje skupnosti otroškega varstva, proračun med skupnostmi je bil izveden 31. 8. 1977.

Letni program dela se uresničuje v skladu z dolgoročnim programom in finančnim načrtom. Predvidena skupna sredstva skupnosti otroškega varstva Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1977 znašajo 24.204 tisoč dinarjev, to je približno okoli 22 % vseh sredstev skupnosti otroškega varstva v Ljubljani. Investicijska dejavnost; osnovna šola Horjul je pridobila 2 vzgojnovarstvena oddelka in 1 Velike Lašče. Vzgojnovarstvena enota Murgle pri VVO Sonje Vidmar z 10 oddelki predšolskih otrok in dvema oddelkoma dojenčkov (skupaj 200 mest) bo izročena svojemu namenu konec leta. Z združenimi sredstvi skupščine otroškega varstva in Iskre TOZD Horjul je bila izvedena adaptacija stare osnovne šole Horjul v VVO z 80 mesti. Še v tem letu bo pričela iz samoprispeljka II. gradnja VVO Vnanje gorice z 100 mesti, medtem ko bo gradnja VVO Preserje Podpeč z 60 mesti, kar bo financirala SOV zaradi zakasnitve pri pridobitvi gradbene dokumentacije, pričela v začetku leta 1978.

SOCIALNO VARSTVO

Skupnost socialnega varstva usklajuje politiko programa samoupravne skupnosti socialnega skrbstva, že omenjenega otroškega varstva, zaposlovanja, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjske skupnosti. V programih samoupravnih interesnih skupnosti na področju socialnega varstva so upoštevani raznolikost in obseg gospodarskih in družbenih dejavnosti v občini, velikost občine, njena neenakomerna naseljenost, sestava prebivalstva, število zaposlenih, socialne in sociološke posebnosti prebivalstva, število otrok in ostarelih občanov, vse te našete značilnosti pa nujno terjajo strnjeno vseh družbenih dejavnikov za odpravo družbenoekonomskih nesorazmerij v občini. V tem smislu je skupnost socialnega varstva nosilec oblikovanja, celovite politike socialnega varstva in usklajuje programe na tem področju. Pri zagotavljanju ukrepov in sredstev za uresničevanje programov s področja socialnega varstva je skupnost opravila naslednje naloge:

- aktivirala je gradbene odbore za gradnjo vzgojnovarstvenih zavodov, domov za ostarele občane v občini in mladinskega letovišča Pacug v Piranu,
 - izdelala skupno z drugimi samoupravnimi organizacijami register invalidnih oseb in organizirala njihovo usposabljanje in zaposlovanje,
 - organizirala dejavnost službe domače nege za ostarele občane
 - v sodelovanju s KS je potekalo izvajanje nalog v sodelovanju s komisijami za socialna vprašanja pri svetih KS za usklajeno pripravo in uresničevanje programov razvoja in dejavnosti prostega časa otrok in mladine,
 - zagotavljala pogoje razvoja družbene pomoči pri gradnji in dodeljevanju družbenih najemnih stanovanj delavskim družinam,
- Konkretne naloge skupnosti socialnega varstva, ki so bile realizirane, so razvidne tudi iz opravljenih nalog posameznih samoupravnih interesnih skupnosti, ki se združujejo v to skupnost.

SOCIALNO SKRBSTVO

Skupnost socialnega skrbstva občine Ljubljana Vič-Rudnik s svojimi organi in strokovno socialno službo Center za socialno delo si je v srednjeročnem programu zadala naloge, da bo zagotovila socialno in materialno varnost vsem občanom, ki so take varnosti potrebni. V tem smislu se tudi izvajajo naloge v letu 1977. Permanentne naloge, ki jih vrši socialno skrbstvo so rejništvo, s katerim uspešno družba nadomesti matično družino otrokom, katerih biopsihični razvoj v rodni družini ni bil primeren. Kot drugo obliko naj omenimo posvojitve, nadalje obravnavanje družbeno neprilagojenih otrok in mladoletnikov in otrok, ki so vršili kazniva dejanja; za mladoletne storilce prekrškov je socialna služba dolžna sodelovati z drugimi ustreznimi organi in organizacijami. Pomembno delo na področju socialnega skrbstva je usmerjeno tudi v zavodsko varstvo otrok in mladine zaradi usposabljanja ali pa zaradi prevzgojnega procesa. Določeno delo socialnega skrbstva je usmerjeno tudi na obravnavanje problematike in reševanje le-teh ob nezakonskih rojstvih in razvezah, ki zadevajo otroke v takih družinah. Pomembno delo opravlja socialna služba oziroma posebna komisija pri centru za socialno delo pri usposabljanju motenih otrok v telesnem in duševnem razvoju. Za otroke iz materialno prizadetih družin z različnimi oblikami družbene materialne pomoči, poskušamo zagotoviti normalen psihofizični razvoj. Tako je npr. v letu 1977 525 socialno ogroženim otrokom plačana šolska prehrana, 33 otrokom delno ali celotna oskrbnina v VVZ.

Za 61 otrok so bili plačani stroški šole v naravi. Hotelska oskrba otrok na preventivnem zdravljenju je bila plačana za 60 otrok, otroški dodatki za kmečke otroke je prejelo 407 otrok, ki živijo v 442 družinah. Pomembna oblika socialnega skrbstva je tudi skrbništvo za mladoletne osebe, v letu 1977 je pod skrbništvom 30 otrok, skrbništvo v težjih primerih opravlja center za socialno delo neposredno, deloma pa tudi po skrbnikih. V splošnih in posebnih socialnih zavodih je v letu 1977 nameščenih 162 odraslih in ostarelih oseb, za katere skupnost socialnega skrbstva plačuje celotno ali delno oskrbnino. Poleg te oblike skrbstva obstoja tudi nega in oskrba na domu in drugi družini za ostarele, ki ne morejo sami skrbeti za sebe, nego in oskrbo plačuje skupnost iz družbenih sredstev. V skrbništvu so tudi odrasle osebe, ki zaradi določenih bolezni, duševne nerazvitosti ali alkoholizma niso sposobne skrbeti zase. Pod takim skrbništvom je 85 oseb. Posebna oblika skrbstva je tudi družbena denarna pomoč, ki jo prejemajo osebe, ki niso sposobne skrbeti zase, ter nimajo dovolj sredstev za preživljanje. Stalno družbeno denarno pomoč kot edini vir preživljanja prejema 68 občanov, kot dopolnilni vir pa 216 občanov, časovno oziroma enkratno družbeno pomoč je prejelo 57 občanov, iz naslova denarne pomoči po zakonu o zdravstvenem varstvu pa je zavarovanih 252 občanov. Skupnost socialnega varstva pa rešuje v sodelovanju s klubi zdravljenih alkoholikov tudi problematiko alkoholizma, delo na tem področju je predvsem usmerjeno v zdravljenje prizadetih oziroma tudi nudenje določene družbene pomoči prizadetim družinam. Posebna skrb in nudenje najrazličnejših oblik družbene pomoči je usmerjena tudi k osebam, ki so se iz različnih vzrokov našli brez zaposlitve do časa, da se vključijo v normalno življenje in delo.

Investicijska dejavnost: Na področju investicij ima skupnost socialnega skrbstva v srednjeročnem programu gradnjo doma za starejše občane v Koleziji in gradnjo depandance pri Domu na Bokalcih. Za oba projekta so sredstva zagotovljena. Dom v Koleziji se bo financiral iz samoprispeljka II. in sredstev SPIZ, depandansa pa samo iz sredstev SPIZ. Ustanovljena sta gradbena odbora, ki delujeta pod pokroviteljstvom skupnosti socialnega varstva občine. Sanacija obsoječega doma na Bokalcih ne poteka po programu, ker skupnost socialnega skrbstva ne more zagotoviti ustreznih finančnih sredstev, delna sredstva v ta namen zagotavlja dom sam iz sredstev, delna sredstva v ta namen zagotavlja dom sam iz sredstev za amortizacijo. Prav tako skupnost socialnega skrbstva ne more zagotoviti sredstev za sanacijo doma Malči Belilčeve. V programu investicij je tudi adaptacija novih poslovnih prostorov Centra za socialno delo na Tržaški cesti 2, objekt, ki je za center namenjen, je še zaseden od stanovalcev, tako da dela v zvezi z adaptacijo še niso začela.

ZAPOSLOVANJE

V skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana zaposlovanja na območju občine za obdobje 1976—1980 je bil sprejet program dela za leto 1977, ki je bil realiziran v obsegu, ki so ga dovoljevala finančna sredstva.

Predvsem moramo za leto 1977 omeniti izvajanje zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, ki je začel veljati s 1. 1. 1977. V občini je bil izveden popis 28 občanov, ki so po zakonu vključujejo v to kategorijo oseb, akcija je tekla preko socialnih komisij v krajevnih skupnostih, skupnosti socialnega varstva v občini, zbrani evidenčni listi popisanih oseb pa so bili dostavljeni strokovni službi skupnosti za zaposlovanje.

Posebna strokovna komisija pri skupnosti za zaposlovanje je pregledala evidentirane občane in ugotovila njihovo zmogljivost za posposodobitev in zaposlitev, oziroma ugotovila, za kakšno vrsto dela so zmožni. V letu 1977 je bilo v Ljubljani usposobljenih in zaposlenih 19 takih občanov, stroški za usposabljanje na eno osebo znašajo 40.000 dinarjev. V ta namen je v lu 1977 primanjkovalo sredstev, na voljo je bilo le 15 % potrebnih, če bi hoteli ta dodati program v celoti realizirati, bi morali povečati prispevno stopnjo za zaposlovanje v letu 1977 na 0,36. Strokovna služba skupnosti za zaposlovanje je v letu 1977 izvajala naloge na področju zaposlovanja to so:

— zaposlovanje in posredovanje zaposlitve poklicno usmerjanje, strokovno usposabljanje, štipendiranje in zavarovanje v primeru brezposelnosti.

Glede izvajanja družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma o pogojih pri zaposlovanju in minimalnih standardih pri zaposlovanju nekatere organizacije združenega dela niso spoštovale dogovora, bodisi ker so zaposlovala preko dogovorjenih okvirov, oziroma na novo sprejetim zaposlenim niso zagotovile minimalnih življenjskih pogojev. Pri poklicnem usmerjanju in poklicni vzgoji kot permanentnem delu z mladimi je bilo opravljeno

testiranje petošolcev, medtem ko je bilo z osmošolci opravljeno delo v zvezi z poklicno orientacijo. Vršilo pa se je tudi svetovalno delo z osmošolci. Na področju poklicne vzgoje še niso doseženi nivoji, ki jih želimo, ker pač nismo dovolj natančno in dosledno opredelili vsebino poklicne vzgoje že v VVZ in šolah.

Glede zaposlovanja delavcev, ki se nahajajo na začasnem delu v tujini, je pomembno predvsem, da so vsi napori usmerjeni za vračanje zdomcev in zagotavljanje zaposlitve doma. V ta namen že na mejnih prehodih delavci dobivajo ustrezne pismene informacije, so pa tudi tekoče obveščeni o možnostih zaposlitve doma, dobijo ustrezne preglede prostih delovnih mest po krajih in OZD. Ob novem letu pa bodo organizirani posebni razgovori po posameznih enotah o možnosti zaposlitve. Naj omenimo, da mora za delavca, ki je začasno zaposlen v tujini in se želi zaposliti doma, omogočiti vse potrebno za vrnitev tista enota skupnosti za zaposlovanje, kjer je bil delavec zaposlen pred odhodom v tujino, pa tudi nadomestila za začasno brezposelnost se zagotavlja po tem kriteriju.

RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Občinska raziskovalna skupnost na tem področju, kot organiziran družbeni subjekt, ni realizirala vseh nalog, ki so bile predvidene po programu. Osnovna pomanjkljivost je že v sami samoupravni organiziranosti občinske raziskovalne skupnosti, tako da delegatski odnos ni zaživel. Organiziranega sodelovanja med občinskimi raziskovalnimi skupnostmi Ljubljane praktično ni. Družbeni plan razvoja Ljubljane predvideva tudi ustanovitev mestne raziskovalne skupnosti, ki bi bistveno okrepila in povežala dejavnost posameznih občinskih raziskovalnih skupnosti na celotnem območju mesta, kar je za Ljubljano še posebej pomembno. Toda ta samoupravna interesna skupnost še ni ustanovljena. Sodelovanje gospodarskih organizacij višje občine z raziskovalnimi organizacijami za dosedanje obdobje ne moremo oceniti kot zadovoljivo. Dejstvo pa je, da povezave v tem pogledu tudi ne poznamo, ker občinska raziskovalna skupnost nima točnega pregleda o sodelovanju. V letu 1977 organizacije s področja gospodarstva pa tudi družbenih dejavnosti z območja občine pri raziskovalni skupnosti SRS niso prijavile potreb po raziskavah. Posamične večje organizacije imajo razvojne oddelke, v srednjih in manjših ter v malem gospodarstvu pa za raziskovalno dejavnost ni posebnega interesa. Raziskovalna dejavnost, če želimo resnično napredovati, pa mora postati sestavina združenega dela. To pa pomeni obojestransko aktivnost oziroma sodelovanje, tako združenega dela kot znanstvenih organizacij oziroma občinske raziskovalne skupnosti, kot tudi skupnosti na drugih nivojih.

Inovacijska dejavnost v občini obstaja, vendar občinska raziskovalna skupnost kot organiziran usmerjevalec ter pospeševalec razvoja te dejavnosti ni bila dovolj prisotna. Biro Novum, ki ima sedež v naši občini, spremlja inovacijsko dejavnost in pospešuje njeno vključevanje v družbeno delo, v širšem slovenskem kot jugoslovanskem prostoru, ne vodi pa sistematičnega pregleda o tej dejavnosti na območju občine. Občinski sindikalni svet je imenoval komisijo za inovacije, le-ta je tudi oblikovala in sprejela program dela, toda zaenkrat ni mogoče podati ocene o uresničevanju le-tega. Prav gotovo pa je področje raziskovalne dejavnosti toliko specifično, da težko ocenjujemo uspešnost uresničevanja nalog v enoletnem obdobju, prav gotovo je potrebno za viden premik glede kvalitete in kvantitete analizirati delo v daljšem časovnem obdobju; memimo da se bodo pravi rezultati ob doslednem izvrševanju nalog pokazali ob koncu srednjeročnega obdobja.

KULTURA

Občinska kulturna skupnost je v letu 1977 pospeševala in zagotavljala delovanje kulturno umetniških društev v KS, občinske zveze kulturnih organizacij, knjižnice Prežihov Voranc in amaterskih ljudskih knjižnic, ter omogočila izvedbo predstav in prireditev v okviru kulturne akcije v krajevnih skupnostih.

Občinska zveza kulturnih organizacij je izvedla vrsto manifestacij in bila soorganizator prireditev v okviru kulturne akcije v KS, sodelovala je v 22 krajevnih skupnostih, seveda pa zaradi omejenih finančnih sredstev niso bile realizirane vse programirane naloge, ki so predvidene s srednjeročnim planom, kot je naprimer, da bi v vsaki krajevni skupnosti bila organizirana vsaj po ena kulturna prireditev na mesec. V tem letu tudi ni bilo ustanovljeno nobeno novo kulturno društvo, sedaj jih deluje 21 v KS in 10 v šolah. Kulturna društva so imela v letošnjem letu precejšnje število gledaliških predstav, izvedla so več enodejank in recitalov, redno je delovalo 15 pevskih zborov in oktet. Od 6 načrtovanih likovnih razstav so bile pripravljene 4. Tudi v tem letu se je vzgojno estetska raven programov izboljševala, pri gledališki ustvarjalnosti je

viden premik k slovenski ustvarjalnosti. Se posebna skrb je bila posvečena kvalitetni izvedbi vseh programov, tudi novi sestavi so začeli delo zelo obetavno. Splošno izobraževalno knjižničarstvo v občini sestavljajo poklicna knjižnica Prežihov Voranc s podružnico in z dvema krajevnima knjižnicama in 11 amaterskih knjižnic. V letošnjem letu je bilo izposojeno blizu 11 % več knjig, število obiskovalcev pa se je povečalo za blizu 10 %. Potujoča knjižnica je oskrbela enkrat na 4 tedne 16 krajev v občini, kjer ne deluje nobena od stalnih knjižnic. Pri vsem splošno izobraževalnem knjižničarstvu je opazen napredek, seveda pa realizacija poteka in skladu s finančnimi možnostmi. Programi za adaptacijo, obnovo in pridobitev prostorov za kulturo se v letu 1977 niso začeli uresničevati, ker finančni načrt ljubljanske kulturne skupnosti za leto 1977, pri kateri se združujejo sredstva za naložbe, še ni sprejet.

ZDRAVSTVO

Sprejeti samoupravni sporazumi o temeljih plana občinskih zdravstvenih skupnosti v letu 1977 so poleg planskih razmerij in elementov začrtali nove družbenoekonomske odnose na področju zdravstvenega varstva. Zagotavljanje sredstev oziroma zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb na področju zdravstvenega varstva je realizirano z svobodno menjavo dela, neposredno preko OZD in v okviru občinske ali regionalne zdravstvene skupnosti oziroma zdravstvene skupnosti Slovenije, pač glede na to, kakšno obliko zdravstvenega varstva si uporabniki zagotavljajo. Zdravstveno varstvo je celota, katere vsebino so uporabniki opredelili v programu občinske zdravstvene skupnosti v skladu s materialnimi možnostmi združenega dela. Program zdravstvenega varstva za obdobje 1976—1980 se v letu 1977 izvaja v skladu s postavljenimi cilji, odvisno od finančnih sredstev, ki se zbirajo za zadovoljevanje potreb na tem področju. V regiji je v letu 1977 po finančnem načrtu predvideno dohodkov v višini 2.239.063 tisoč dinarjev, občinska zdravstvena skupnost občine Ljubljana Vič-Rudnik pa planira dohodkov v višini 161.758 tisoč dinarjev oziroma 7 % sredstev regije. Realizacija finančnega načrta poteka po programu, občinska zdravstvena skupnost občine pa predvideva za leto 1977 presežek načrtovanih dohodkov za okoli 5,6 %, medtem ko se bo obseg planiranih izdatkov povečal za okoli 1,7 % in dosegel višino 159.726 tisoč dinarjev, od tega je predvideno za neposredno zdravstveno varstvo izdatkov v višini 137.270 tisoč dinarjev. V letošnjem letu je bil ustanovljen gradbeni odbor za izgradnjo in rekonstrukcijo zdravstvenega doma Vič, izdelana je bila določena pripravljalna dokumentacija, toda delo na tem bo potrebno pospešiti, da bodo vse potrebne priprave v zvezi z dokumentacijo zaključene do konca leta, glede na to, da je v letu 1978 pač v skladu s programom predviden začetek izgradnje omenjenega objekta.

TELESNA KULTURA

Telesnokulturna dejavnost v občini je v celoti gledana v letu 1977 napredovala, predvsem glede boljše organiziranosti kot tudi povečanja aktivnih udeležencev ter skrbi za objekte. V sami dejavnosti je bil največji napredek v okviru OS, manjši pa v vrtcih in društvi. Od te dejavnosti pa še vedno odpade največji del na tekmovalno oz. selekcijsko. Rekreativna dejavnost v KS in TOZD še ni povsem zaživela, imamo pa nekaj precej aktivnih centrov. Ob že obstoječih je bila v letošnjem letu usposobljena še trim steza na Rakovniku in odprta izposojevalnica čolnov na Ljubljani-ci.

Glede izkoriščenosti objektov je potrebno povedati, da so šolske telovadnice kot druge polno zasedene razen dela prostih dni in da, pokritih prostorov še vedno odločno primanjkuje. V tem letu je bila ustanovljena ZTKO Ljubljana Vič-Rudnik, ki ima 49 ustanoviteljc. Ocenjujemo, da je potrebno obseg organiziranosti še povečati, hkrati s pridobivanjem amaterskih kadrov za to družbeno pomembno delo. V tem letu je bila tudi uspešno nadaljevana akcija za izgradnjo igrišč po KS, pa tudi akcija za gradnjo povečane telovadnice Krim-Rudnik je v večji meri uspešna. Pri tem pa je treba omeniti, da so največji odpori do te racionalne rešitve bile prisotni na nivoju mesta Ljubljane. Program TKS je ovrednoten na 16 milijonov 500 tisoč din in BOD, več kot polovica, to je 54 % pa so v letošnjem letu združili na nivoju Ljubljane, kar predstavlja z ozirom na leto 1976 bistveno večji delež, zaradi slabše razvitosti naše občine pa, iz združenih sredstev se razmeroma majhen odstotek potroši v okviru naše občine.

Dodati je še potrebno, da delegatski odnosi še niso dovolj zaživel, še posebno pa bo potrebno prave delegatske odnose vključiti na nivoju Ljubljane. Z vso resnostjo pa se pripravljajo zbiranje posebnih sredstev za izgradnjo telesnokulturnih objektov, kakršno že obstaja na nekaterih drugih občinah.